

..... Σ Η Μ Α

Ο.-

" Ποντιακοί 'Αντίλαλοι ". Λαογραφική ἐκπομπή τοῦ Σταθμοῦ μας,
ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.
Μουσική ἐπιμέλεια 'Ηρακλῆ Κοκοζίδη. Στὴ λύρα ὁ Γῶγος Πετρίδης.

..... τό σῆμα σβῆνει

'Αγαπητοί ἀκούεσθε, θά σᾶς κρατήσουμε καί σήμερα συντροφιά μέ ἓνα
ποικίλο πρόγραμμα ποντιακῶν τραγουδιῶν.

Θά ἀρχίσουμε μέ ἓνα ἀρκετά εὐθυμο καί κωμικό τραγουδάκι τῆς πε-
ριοχῆς Τόνιας, τῆς ἀρχαίας Θεανίας Πόντου. Ἀρχίζει ἔτσι:

..... Λ Υ Ρ Α

'Ας σὴν Τόνιαν ἔρχουμαι, Τονιαλῆς παιδᾶς εἶμαι,
τό μαχαίρ' σά μέσα μ' ἔν, σό κορτσόπο σ' ἔρχουμαι.

Καί τό ρεφραίν:

'Αδαιά, ἀκειά, σό καφούλ' ὀπίσ' κειά,
τῇ Δεσπότην ἀνεφιάν, νά φιλῶ ἀτεν ἐγώ.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Θ ᾶ συνεχίσουμε μέ ἓνα 'Ο μά λ' τῆς περιοχῆς Κιμισχανᾶς.

" 'Εγὼ ἀγαπῶ σε κι' ἔρχουμαι "

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Οἱ Κρωμαῖοι καί οἱ Σανταῖοι συναγωνίζονταν πάντοτε στά γλέντια.
Καί ἀπὸ τὰ κεφαλοχώρια τοῦ Πόντου, μέ τίς ἀνάριες ἐνορίες τους, βγῆ-
καν πολλοί καί καλοὶ λυράρηδες καί τραγουδιστές. Ὄταν καμμιά φορὰ
συναντιόνταν, ἰδίως στὸ πανηγύρι τῆς Σουμελᾶ, καί ἀρχίζαν τό συναγω-
νισμό, ἦταν πραγματικὴ ἀπόλαυση. Τό ἀκόλουθο κωμικὸ δίστιχο τραγουδιό-
ταν τόσο ἀπὸ τοὺς Κρωμαῖους, ὅσο καί ἀπὸ τοὺς Σανταῖους μέ τὴν ἀλλα-
γή μόνο τῆς λέξεως ἀντὶ Κρωμέτ'-Σαντέτ' καί τό ἀντίστροφο.

..... Λ Υ Ρ Α

Τραγουδοῦσαν οἱ Κρωμαῖοι:

Καί οἱ Σαντέτ' καί οἱ Σαντέτ' σὴ Κρὼμ' πᾶ ντ' ἄραεῦνε;
Σῦρνε τὰ μαχαίρόπα τουν κι' ἀέραν τογραεῦνε.

Καί οἱ Σανταῖοι:

Καί οἱ Κρωμέτ' καί οἱ Κρωμέτ' σὴν Σάνταν ντ' ἄραεῦνε;
Κ.λ.π. Φυσικά τὸ τραγοῦδι ἐσυνέχιζε μὲ διάφορα ἄλλα δίστιχα.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Γίνεται ἀπὸ ὅλους παραδεκτό, πὼς οἱ Ματσουνάτοι τραγουδοῦν τὰ γνη-
σιώτερα ποντιακὰ τραγοῦδια. Ὅσοι καταπιάστηκαν μὲ τὸ γλωσσικὸ ἰδίω-
μα τῆς Ματσούκας, βρίσκουν σχεδὸν ὅλες τίς λέξεις ἀρχαῖες Ἑλληνικές.
Σπάνιες εἶναι οἱ Τουρκικὲς λέξεις στὸ ἰδίωμα αὐτό. Ἀλλὰ καί ἡ Ἱστο-
ρία τῆς Ματσούκας εἶναι ἰδιαιτέρως ἀξιοπρόσεκτη. Οἱ Ματσουνάτοι εἶχαν
συνεχῆ ἀντίσταση καί δέν ἄφησαν τοὺς Τούρκους γιὰ πολὺν καιρὸ νὰ κα-
τακτήσουν τὰ ὄρεινά τους μέρη τοῦλάχιστον.

Εἶναι γνωστὴ σ' ὅλους ἡ μακρόσυρτη μελωδία στὰ τραγοῦδια τῆς Μα-
τσούκας - τὸ μακρὺν ἢ καῖτέ -. Ὁ ἦχος τῆς λύρας σέρνει μαζί του καὶ
μοῦς καί θρήνους, εἶναι ἱστορία ὀλόκληρη. Δίκαια θεωρεῖται ὁ σκοπὸς
αὐτός ὡς ὁ ἐπιχώριος ὕμνος τῶν Ποντίων.

..... ΛΥΡΑ-ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ἐδῶ κλείνει τὸ πρόγραμμά μας. Κοντά σας καί πάλι....

" Τ' ἄλλ' τῇ Δευτέραν, σὸ μεσημέρ' ἀπάν', ἀδῶ σὴν ὄραν ξάν " .

..... Σ Η Μ Α

Ἀνεύσατε τῇ λαογραφικῇ ἐκπομπῇ τοῦ Σταθμοῦ μας:

" Ποντιακοὶ Ἀντίλαλοι " ,

ποῦ γράφει καί ἐπιμελεῖται ὁ συνεργάτης μας Στάθης Εὐσταθιάδης.
Μουσικὴ ἐπιμέλεια Ἡρακλῆ Κοκοζίδη. Στὴ λύρα ὁ Γῶγος Πετρίδης.

..... τὸ σῆμα σβήνει

*Διὰ τὴν ἐκπομπὴν
ἔχουν
ἔλθει*